

VETOOMUS / ALOITE VANHUSTEN TEHOSTETUSTA PALVELUASUMISESTA

35/05.17.00/2019

Kunnanhallitus 15.04.2019 § 78

Joutsan Palvelukotiyhdistys on lähettänyt Joutsan kunnalle vetoomuksen / aloitteen vanhusten tehostetusta palveluasumisesta.

Vetoomuksessa kirjoitetaan:

"Joutsan Palvelukotiyhdistys ry on pyörittänyt jo lähes 25 vuoden ajan hyvässä yhteistyössä Joutsan kunnan kanssa vaikeasti muistisairaille vanhuksille tarkoitettua 11-paikkaista asumis- ja hoitoyksikköä, Ryhmäkotiä. Aiemmin kunta on vuosittain ostanut Ryhmäkodin 11 paikkaa vuosisopimuksella ja sovitulla vuorokausihinnalla.

Vuoden 2018 aikana Ryhmäkodin osalta on alettu siirtyä portaittain niin sanottuun palvelusetelijärjestelmään, jossa kunta myöntää vanhukselle tehostetun palveluasumisen palvelusetelin ja vanhus voi hakeutua asumaan Ryhmäkotiin. Palvelusetelin arvo riippuu kunnan mittaamasta vanhuksen hoidon tarpeesta.

Jo lyhyen kokemuksen perusteella Palvelukotiyhdistys toteaa, että sillä ei todennäköisesti ole mahdollisuuksia jatkaa Ryhmäkodin toimintaa kovin pitkään nykyjärjestelmässä. Palvelusetelin arvo on (asukkaan hoidon tarpeesta riippuen) 16–34 % pienempi kuin aiempi ns. sopimuspaiikkahinta. Lisäksi nykyjärjestelmässä ei yhdistykselle makseta niistä päivistä, jolloin vanhus on esimerkiksi sairaalahoidossa. Luonnollisesti tällaisille päiville ei tyhjänä olevalle paikalle voi ottaa uuttakaan asukasta.

Yhdistyksen kulujen leikkaaminen vastaavasti ei onnistu, koska pienessä ympärivuorokautisessa hoitoyksikössä henkilökunnan vähennykset ovat mahdottomia.

Mikäli tilanteeseen ei saada muutosta, yhdistys joutuu luopumaan Ryhmäkodin toiminnasta jopa hyvinkin pian.

Tilanteen korjaamiseksi esitämme, että kunta palaisi mahdollisimman pian yhdistyksemme Ryhmäkodin osalta vanhaan ns. sopimuspaiikkajärjestelmään entisellä hintatasolla.

Toinen vaihtoehto voisi olla, että palvelusetelien hintoja korotettaisiin vastaamaan vanhaa sopimuspaiikkahintaa. Tällöin olisi myös vanhusten hoitoisuuden mittaamista korjattava siten, että muistisairaat vanhuksot tulisivat automaattisesti korkeimpaan hoitoisuusluokkaan."

Kunnanjohtajan ehdotus:

Kunnanhallitus pyytää asiasta perusturvalautakunnan lausunnon.

Päätös:

Kunnanjohtajan ehdotus hyväksyttiin.

Perusturvalautakunta 09.10.2019 § 76

Joutsan kuntaan on saapunut Joutsan Palvelukotiyhdistykseltä vetoomukset tehostetusta palveluasumisesta sekä kotihoidon pilottihankkeesta. Tehostetun palveluasumisen vetoomuksessa vaaditaan setelihinnan korotusta tai palaamista vanhaan ostopalvelumalliin. Kotihoidon pilotin osalta Joutsan Palvelukoti vaatii korvausta 90 000€ Joutsan kunnalta.

Asiasta on käyty kaksi neuvottelua; 20.5.2019 ja 26.9.2019. Molemmista palaverista on laadittu muistio, jotka eivät ole julkisia niiden sisältämän arkaluonteisten asiasisältöjen takia.

Ostopalvelusopimus Joutsan kunnan kanssa on tehty vuonna 1997 ja siihen sopimukseen on tehty liite, joka on hyväksytty perusturvalautakunnassa 30.5.2017 § 76. Tämän liitteen myötä on yhteisesti sovittu siitä, että uudet asukkaat siirtyvät asumaan yksikköön palvelusetelillä. Ns. vuokra-asuntojen puolella on asiakkaita omilla vuokrasopimuksella ja mikäli he ovat tarvinneet apua päivittäisissä toiminnoissa, on kunnallinen kotihoito järjestänyt tämän palvelun. Joutsan Palvelukodin kanssa on aloitettu näissä asunnoissa kotihoidon palvelusetelin pilotti 14.05.2018, joka päättyi 31.3.2019. Joutsan Palvelukodin alkuperäisessä toimiluvassa on myönnetty lupa 10 tehostetun palveluasumisen paikalle ja 16 palveluasumisen paikalle. Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto on tehnyt ohjauskäynnin 28.8.2019, jossa on käyty läpi avin linjausta Joutsan Palvelukodilla järjestettävästä ikäihmisten palveluista. Tässä palaverissa on linjattu, että jatkossa Joutsan Palvelukoti tuottaa ikäihmisten tehostettua palveluasumista ja palveluasumista. Tämän muutoksen toteuttamiseen on annettu syksy 2019 aikaa.

Sosiaalihuoltolain 21 § mukaan Asumispalveluja järjestetään henkilöille, jotka erityisestä syystä tarvitsevat apua tai tukea asumisessa tai asumisen järjestämisessä. Kotiin annettavat palvelut ovat ensisijaisia suhteessa palveluihin, jotka edellyttävät muuttamista ja sisältävät sekä asumisen että palvelut. Tilapäistä asumista järjestetään henkilöille, jotka tarvitsevat lyhytaikaista, kiireellistä apua. Palveluasumista järjestetään henkilöille, jotka tarvitsevat soveltuvan asunnon sekä hoitoa ja huolenpitoa. Tehostettua palveluasumista järjestetään henkilöille, joilla hoidon ja huolenpidon tarve on ympärivuorokautista. Eli palveluasumisella tarkoitetaan palveluasunnossa järjestettävää asumista ja palveluja. Palveluihin sisältyvät asiakkaan tarpeen mukainen hoito ja huolenpito, toimintakykyä ylläpitävä ja edistävä toiminta, ateriat-, vaatehuolto-, peseytymis- ja siivouspalvelut sekä osallisuutta ja sosiaalista kanssakäymistä edistävät palvelut. Tehostetussa palveluasumisessa palveluja järjestetään asiakkaan tarpeen mukaisesti ympärivuorokautisesti

Käydyissä neuvotteluissa on todettu, että tehostetun palveluasumisen setelin osalta kunta ei voi yksittäisen toimijan osalta tehdä erillistä setelinkorotusta, vaan kaikkia yksityisiä toimijoita tulee kohdella tasavertaisesti. Toisaalta vanhaan ostopalvelusopimukseen ei voida palata, koska sopimuk-

sen alainen palvelu tulisi hankintalain 1397/2016 perusteella kilpailuttaa sekä lisäksi siksi, että alueelle on tullut muita toimijoita ja palvelulle on tullut kilpailutilanne.

Yhdistyslain 503/1989 § 35 todetaan seuraavasti: Yhdistyksellä on oltava hallitus, johon kuuluu vähintään kolme jäsentä. Hallituksen on lain ja sääntöjen sekä yhdistyksen päätösten mukaan huolellisesti hoidettava yhdistyksen asioita. Hallituksen on huolehdittava siitä, että yhdistyksen kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito on luotettavalla tavalla järjestetty. Hallitus edustaa yhdistystä. Joutsan Palvelukoti on tehnyt tappiollisen tilinpäätöksen vuodelta 2018 (tilinpäätös ja toimintakertomus). Asiakirjoista ei käy ilmi, että mistä toiminnanalasta (ryhmäkoti, keittiö, kotihoidon pilotti) tappio on syntynyt.

Asiakirjoista on käynyt selville, että Joutsan Palvelukodilla on ollut toiminnanjohtajan ja keittäjän tehtävässä jonkun aikaa yhtä aikaa kaksi henkilöä ja heille on maksettu palkkaa samasta tehtävästä. Käydyissä keskusteluissa Joutsan Palvelukodin johtokunta on myöntänyt itse seuranneensa taloustilannetta tilikauden aikana liian vähän.

Asiaan liittyvät liitteet ovat nähtävillä lautakunnan jäsenille ennen kokousta.

Vetoomukset kuntaan ovat saapuneet tilikauden päättymisen jälkeen, eikä Joutsan Palvelukoti ole ollut kesken tilikauden yhteydessä kuntaan. Tämä viittaa talouden seurannan laiminlyöntiin kesken tilikauden. Näin ollen kunta ei voi olla velvollinen korvaamaan vaadittavaa summaa johtokunnan oman taloudenseurannan laiminlyönnin vuoksi. Lisäksi palveluntuottajan tulee mitoittaa kotihoidossa henkilökunnan määrä asiakkaiden tarvitsemien tuntien perusteella.

(Valmistelijat: asumispalvelujen ja hoitotyön esimies Terhi Kallio, puh. 040 358 8160, perusturvajohtaja Anna-Maija Kääriäinen, puh. 0400 641 105)

Perusturvajohtajan ehdotus:

Perusturvalautakunta päättää antaa kunnanhallitukselle esittelytekstin mukaisen lausunnon.

Päätös:

Lautakunnan jäsen Kalle Willman ehdotti, että perusturvalautakunta antaa kunnanhallitukselle lausunnon, että kunta korvaa Joutsan Palvelukotiyhdistykselle 45 000 €. Ehdotusta ei kannatettu.

Perusturvajohtajan ehdotus hyväksyttiin.

Kalle Willman ilmoitti jättävänsä asiasta eriävän mielipiteen, joka on pöytäkirjan liitteenä nro 1.

Asumispalvelujen- ja hoitotyön esimies ja kotihoidon esimies olivat esittelemässä asiaa perusturvajohtajan kanssa.
